

Βρυσικά

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Παρασκευή, 10 Οκτώβριος 2008 13:29 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 27 Φεβρουάριος 2010 14:35

ΒΡΥΣΙΚΑ

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ - ΕΒΡΟΥ

(Λαογραφική έρευνα) ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΟΥΡΙΔΟΥ

ΘΡΑΚΙΚΑ

Τόμος 41

Λαογραφικά Σαύρας, **Βρυσικώ ν.** Σουφλίου, Διδυμοτειχου.

έτος 1967 σελ. 306

ΒΡΥΣΙΚΑ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ - ΕΒΡΟΥ

(Λαογραφική έρευνα) ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΟΥΡΙΔΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είχα πάντα την επιθυμία να ασχοληθώ με τη λαογραφία. Όχι γιατί τάχα φιλοδοξούσα να παρουσιάσω συγγραφική δράση, αλλά για να προσφέρω κι εγώ, σα γέννημα και θρέμμα του τόπου αυτού, κάτι το ελάχιστο, στη συγκέντρωση του ιστορικού και λαογραφικού υλικού της ακριτικής αυτής γωνιάς της πατρίδας μας

Το ήθελα ίσως ακόμα για να ικανοποιήσω το πικρό μου παράπονο, που ένοιωθα απ' τα μαθητικά μου χρόνια, που ξεφυλλίζοντας τα διάφορα βιβλία, **δεν έβρισκα το παραμικρό απ' την προσφορά της Θράκης στον κοινό αγώ να των Πανελλήνων για την κατάκτηση της Λευτεριάς και του πολιτισμού.**

Διάφορες ασχολίες από τη μια μεριά, και η άγνοια της τέχνης του , απ' την άλλη, δεν μου επέτρεψαν να ασχοληθώ στα σοβαρά με το θέμα αυτό, παρά μόνο, σε γενικές γραμμές, με την ιστορία της 'χαμένης πατρίδας' των γονέων μου Ακ – Αλάν. Η υπ' αριθ. 1794)13)65 έγκ. Δ/γή του σεβαστού μας Επιθεωρητή κ. Μανεισιώτη Νικολάου και οι δια της υπ' αριθμ. 2039)65 δ/γής του ιδίου αποσταλείσες οδηγίες της Ακαδημίας Αθηνών μου έδωσαν την κατευθυντήρια γραμμή, έγιναν οδηγοί μου. Η εργασία μου αυτή, η λαογραφική έρευνα του χωριού Βρυσικά, παρουσιάζει πολλές ελλείψεις και ατέλειες, οφειλόμενες σε πολλά και διάφορα αίτια. Ίσως ο ειδικός λαογράφος επιστήμονας να βρή μέσα της, έστω και ελάχιστα απαραίτητα γι' αυτόν στοιχεία. Και το πράγμα αυτό με ικανοποιεί.

ΓΕΝΙΚΑ Το χωριό Βρυσικά βρίσκεται στην Επαρχία Διδυμοτειχου και σε απόσταση 16 χιλιόμετρα απ' αυτό. Είναι κτισμένο πάνω σε λόφο, ανάμεσα σε δύο ποτάμια: Τον Ερυθροπόταμο και τον Καζαντζή. Σύμφωνα με τις πληροφορίες των γερόντων του χωριού και μέσα στο θαμπό φως της παραδόσεως, ξεχωρίζουμε ότι η αρχική ίδρυση του χωριού έγινε στις αρχές του 16^{ου} αιώνα από Θράκες και από καταδιωγμένους από τον Τούρκο κατακτητή Πελοποννησίους. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας λεγόταν Καρά Μπουνάρ που σημαίνει Μαύρο Πηγάδι. Το όνομα αυτό το πήρε από πηγάδι το οποίο βρισκόταν στα βόρεια του χωριού και σε απόσταση 200 μέτρα απ' αυτό. Το πηγάδι αυτό ήταν πολύ βαθύ και γιαυτό είχε μαύρο χρώμα.

Οι κάτοικοι προπολεμικά ήταν 1100 σήμερα είναι 600. Η μείωση του αριθμού των κατοίκων οφείλεται στον καταραμένο συμμοριτοπόλεμον τον οποίον το χωριό Βρυσικά πλήρωσε ακριβά τόσο σε άψυχο όσο και σε έμψυχο υλικό. Η κύρια απασχόληση των κατοίκων είναι η γεωργία και κτηνοτροφία. Η καλλιεργήσιμη έκταση των Βρυσικών ανέρχεται εις 9500 στρέμματα. Τα κύρια προϊόντα του χωριού είναι: Σιτηρά 800000 κιλά, όσπρια 30000 κιλά, καρύδια και αμύγδαλα. Τώρα τελευταία άρχισε η καλλιέργεια μηδικής τριφύλλης για χόρτο και σπόρο. Έτσι 1500 περίπου στρέμματα εσπάρησαν με τριφύλλι. Οικονομικά το χωριό συνδεόταν και συνδέεται με το Διδυμότειχο/ η γύρω περιοχή του χωριού αποτελείται απ' τις δύο κοιλάδες των ποταμών Κιζίλ – Ντερέ (Ερυθροποτάμου) και Καζαντζή και από διάφορους λόφους, από τους οποίους μερικοί έχουν την ιστορία τους και σχέση με την ιστορία του χωριού. τέτοιοι λόφοι είναι οι εξείς:

1. ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ Ή ΖΩΝΤΑΝ ΤΕΠΕΣ Ή ΑΣΑΡΛΙΚ

Ο λόφος βρίσκεται στα νότια του χωριού και σε απόσταση 2 χιλιομέτρων απ' αυτό. Η παράδοση λέγει ότι το μέρος αυτό διάλεξαν για να κτίσουν το Κάστρο το σημερινό Διδυμότειχο. Οι εργασίες άρχισαν. Όλη τη μέρα έκτιζαν τα τείχη. Το βράδυ πήγαιναν εργάτες και μάστοροι, στο χωριό να κοιμηθούν. Το πρωί όμως που πήγαιναν στη δουλειά τους έλειπαν τα εργαλεία τους. Ψάχνοντας τάβρισκαν στον Καλέ στο σημερινό Κάστρο του Διδυμοτειχίου. Αυτό αρκετές φορές επαναλήφθηκε. Η εξήγηση δόθηκε: Ήταν θέλημα Θεού να γίνει κάστρο στον Καλέ. Έτσι και έγινε. Σταμάτησαν οι εργασίες κι' άρχισαν στον Καλέ. Στο πέρασμα του χρόνου κατάστρεψε τα μισοφτιαγμένα τείχη, άφησε όμως τα σημάδια (τα ίχνη) αυτών μέχρι σήμερα, απ' τα οποία πήρε και τόνομα Παλαιόκαστρο. Οι Βρυσικιώτες χρησιμοποιούν συνήθως, για το λόφο αυτό το όνομα Ζωνταν Τεπέ (λόφος των Ζωντανών) και Ασαρλικ (Αγχόνη), τα οποία συνδέονται με τα γεγονότα της νεότερης ιστορίας του τόπου. Ο λόφος αυτός δεσπόζει στην περιοχή και έτσι έχει στρατηγική αξία. Γι' αυτό και επί Τουρκοκρατίας ήταν η βάση και το ορμητήριο διαφόρων ληστοσυμμοριών. Πάνω στο λόφο αυτό φυλάκιζαν ή σκότωναν οι ληστές τους αιχμαλώτους τους. Στην κορυφή υπήρχε, βρίσκεται και σήμερα, βαθύ πηγάδι στο οποίο φυλάκιζαν τους αιχμαλώτους. Σήμερα το πηγάδι αυτό, το οποίο από πέτρες και χώματα γέμισε αρκετά, έχει βάθος περίπου 6 μέτρα, διάμετρο στο μίση 1,5 μέτρα και διάμετρο στη μέση του βάθους περίπου 3 μέτρα. Εκεί κοντά στο πηγάδι - φυλακή, ήταν στημένη η κρεμάλα, το ασαρλικ, στην οποία κρεμούσαν τους καταδικασθέντες από το ληστρικό νόμο, σε θάνατο. Μία επίσκεψη πάνω στο λόφο πείθει τον επισκέπτη ότι μπροστά από πολλά χρόνια κάτι προσπάθησαν να κάνουν οι άνθρωποι εκεί. Ο επισκέπτης θα δει τα σημάδια των τειχών, το πηγάδι φυλακή, τις πελεκημένες (λαξευτές) πέτρες. Σε μια μάλιστα θα δει αραδιασμένα τα ξτέλια, πελεκητά πιάτα, στα οποία, κατά την παράδοση οι εργάτες έτρωγαν το φαγητό τους. Στα νότια του λόφου θα βρει της , πέτρα στρογγυλή, ακτίνας 0.90 μ. με μια τρύπα στη κέντρο. Λίγο πιο κάτω θα σβήσει τη δίψα του με το δροσερό νερό της βρύσης της Μάρως και δίπλα θα μνηνε σκεπτικός για αρκετή ώρα μπροστά στου Τσιομπάν' την 'μπλή. Του Τσιομπάν' η 'μπλή είναι μια επίπεδη πέτρα πάνω στην οποία φαίνεται καθαρά η πατημασιά (το ίχνος) του τσαρουχιού του τσιομπάνου και το σημάδι όπου στηρίχθηκε με τη γκλίτσα του. Λένε ότι ή πέτρα όταν πάτησε ο βοσκός ήταν μαλακιά και με το πέρασμα του χρόνου έγινε σκληρή. Η Μάρω και ο Τσιομπάνος ήταν ανδρόγυνο και ζούσαν με το μπλούκι τους (κοπάδι) κει πάνω.

ελπίζουμε να μπορέσουμε να σας παρουσιάσουμε όλη την έρευνα